

ІНСТИТУТ
ПРОБЛЕМ
СУЧАСНОГО
МИСТЕЦТВА

National Academy of Arts of Ukraine
MODERN ART RESEARCH INSTITUTE

ART RESEARCH OF UKRAINE

Annual scientific journal

Published since 2000

Volume 19

Kyiv
MARI NAA of Ukraine
2019

Національна академія мистецтв України
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО УКРАЇНИ

Щорічний науковий журнал

Видається з 2000 року

Випуск 19

Київ
ІПСМ НАМ України
2019

Науковий журнал «Мистецтвознавство України» внесений до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з мистецтвознавства (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 р. № 996)

Друкується за рішенням Вченої ради ІПСМ НАМ України (№9 від 26 листопада 2019 року)

Research journal «Art Research of Ukraine» is included into the Ukrainian register of specialized scientific publications that publish the results of theses for the degrees of doctor and candidate in Art studies (decree of the Ministry of education and science of Ukraine № 996, dated 07.11.2017).

Published at the resolution of the Academic council of the Modern Art research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine № 9, dated 11.26.2019.

М65 **Мистецтвознавство України:** щорічний наук. журнал / ІПСМ НАМ України; В. Д. Сидоренко (голова редкол.), В. А. Бітаєв (заст. гол. редкол.), О. Ю. Клековкін (голов. ред.) [та ін.]. Київ: ІПСМ НАМ України, 2019. Вип. 19. 298 с.: іл.

ISSN 2309-8155 (Print)

ISSN 2663-0370 (Online)

Науковий журнал «Мистецтвознавство України» присвячено питанням історії та теорії образотворчого мистецтва, дизайну, музики, театру, кіно, іншим актуальним проблемам культури. Для дослідників, студентів мистецьких вишів, докторантів.

The scientific journal Art Research of Ukraine issues of history and theory of fine art, design, music, theatre, cinema, other topical problems of culture. For researchers, students of art schools, postdoctoral students.

УДК 7.036(477)

ISSN 2309-8155 (Print)

ISSN 2663-0370 (Online)

У оформленні обкладинки використано зображення робіт Леоніда Тоцького:

1 сторінка — «Козак Мамай», мозаїка, 71 × 71 см

4 сторінка — «Соняшник», мозаїка, 73 × 72 см

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В. Д. СИДОРЕНКО, кандидат мистецтвознавства, професор, віце-президент НАМ України, академік НАМ України, директор ІПСМ НАМ України (голова редколегії);
В. А. БІТАЄВ, доктор філософських наук, професор, віце-президент НАМ України, академік НАМ України (заступник голови редколегії);
І. С. БУЛКІНА, кандидат філософських наук, науковий співробітник відділу естетики ІПСМ НАМ України;
Г. І. ВЕСЕЛОВСЬКА, доктор мистецтвознавства, професор, головний науковий співробітник відділу методології мистецької критики ІПСМ НАМ України;
Т. І. ГУНДОРОВА, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу теорії літератури Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України;
О. Ю. КЛЕКОВКІН, доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент НАМ України, завідувач відділу теорії та історії культури (головний редактор);
О. М. ПЕТРОВА, доктор філософських наук, професор, професор кафедри культурології Національного університету «Києво-Могилянська академія»;
О. О. РОГОТЧЕНКО, доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник, заслужений діяч мистецтв України, провідний науковий співробітник ІПСМ НАМ України;
О. К. ФЕДОРУК, доктор мистецтвознавства, професор, академік НАМ України, академік-секретар відділення теорії та історії мистецтва НАМ України, головний науковий співробітник ІПСМ НАМ України;
І. М. ХАСАНОВА, молодший науковий співробітник відділу естетики ІПСМ НАМ України;
О. С. РЕМЕНЯКА, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник, завідувач відділу мистецтва новітніх технологій ІПСМ НАМ України (відповідальний секретар).

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Ж. АМБЛАР, професор, Марсельський університет (Марсель, Франція);
Й. ФОРНАС, заслужений професор відділу досліджень медіа та комунікацій, Університет Сьодерторн у Стокгольмі (Швеція);
Д. КОСІНСЬКИЙ, професор кафедри перформатики факультету польських студій Ягеллонського університету в Кракові (Польща);
М. КОНДРАТ, помічник викладача, науковий асистент, аспірантка, Університет Париж III Нова Сорбонна / Женевський університет (Франція);
Н. МБОТІ, доктор філософії, доцент університету комунікаційних досліджень Йоганнесбурга (Південно-Африканська Республіка);
М. П. КРУК, доктор мистецтвознавства, професор Інституту історії мистецтва (Гданськ, Польща), куратор відділу православного мистецтва Національного музею (Краків, Польща);
М. ПЕТРИКАС, доцент, заступник декана з наукової роботи Вільнюського університету комунікацій (Литва);

EDITORIAL BOARD

V. SYDORENKO, Candidate in Art Studies, Professor, Vice-President, Academician of the National Academy of Arts of Ukraine, Director of the Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine (head of the editorial board);
V. BITAYEV, Doctor in Philosophy, Professor, Vice-President, Academician of the National Academy of Arts of Ukraine (deputy head of the editorial board);
I. BULKINA, Candidate in Philosophy, researcher at the Department of Aesthetics, Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine;
G. VESELOVSKA, Doctor in Art Studies, Professor, chief researcher of the Department of Methodology of Art Criticism of the Modern Art Research Institute;
T. HUNDOROVA, Doctor in Philology, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Head of the Department of Literary Theory of Shevchenko Institute of Literature of the National Academy of Sciences of Ukraine;
O. KLEKOVKIN, Doctor in Art Studies, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Arts of Ukraine, Head of the Department of Theory and History of Culture of the Modern Art Research Institute (editor-in-chief);
O. PETROVA, Doctor of Philosophy, Professor of the Department of Culture Studies of the National University of Kyiv-Mohyla Academy;
O. ROHOTCHENKO, Doctor in Art Studies, senior researcher, Honored Worker of Arts of Ukraine, leading researcher of the Modern Art Research Institute;
O. FEDORUK, Doctor in Art Studies, Professor, Academician of the National Academy of Arts of Ukraine, Academician-Secretary of the Department of Theory and History at National Academy of Arts of Ukraine, chief researcher of the Modern Art Research Institute of National Academy of Arts of Ukraine;
I. KHASANOVA, junior researcher of the Department of Aesthetics of the Modern Art Research Institute;
O. REMENIAKA, Candidate in Art Studies, senior researcher, Head of the Department of New Media Art of the Modern Art Research Institute (executive secretary).

FOREIGN MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

J. AMBLARD, musicologist, associate professor at the Aix Marseille Université (France);
J. FORNÄS, Professor Emeritus of Media and Communication Studies, Södertörn University in Stockholm (Sweden);
D. KOSIŃSKI, Professor at the Department of Performativity of the Faculty of Polish Studies of the Jagiellonian University in Krakow (Poland);
M. KONDRAT, Research and Teaching Assistant, Ph.D. Candidate, Sorbonne Nouvelle Paris 3 University / Geneva University (France);
N. MBOTI, PhD, Associate Professor of Communication Studies University of Johannesburg (South Africa);
M. P. KRUK, Ph.D. in Art Studies, Professor of the Institute of the History of Art (Gdańsk, Poland), curator of the Department of the Orthodox Art, National Museum (Krakow, Poland);
M. PETRIKAS, Assoc. Prof., Vice-dean for studies Vilnius university of Communication (Lithuania);
B. A. RUBLE, Woodrow Wilson International Center for

М. ВЖЕСНЯК, доктор мистецтвознавства (гуманітарні науки та історія мистецтва), Університет Кардинала Стефана Вишинського (Варшава, Польща);
Б. ТРОХА, доктор філології, професор, Зеленогурський університет (м. Зелена Гура, Польща);
А. КЛАПУТ-ВИШНЕВСЬКА, доктор мистецтвознавства, музична академія ім. Ф. Нововейського, (Бигдош, Польща);
Д. ЗАВАГНО, доктор філософії, доцент, Університет Мілан-Бікокка (Італія).

РЕЦЕНЗЕНТИ

Л. БЕТСТОН, кандидат мистецтвознавства, професор музики, Хантер-коледж, Нью-Йоркський міський університет (Нью-Йорк, США);
І. Б. ЗУБАВІНА, доктор мистецтвознавства, професор, академік НАМ України, учений секретар відділу кіномистецтва Національної академії мистецтв України;
В. М. КАШАЮК, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;
М. Д. КОПИЦЯ, доктор мистецтвознавства, професор Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського.
М. О. КРИВОЛАПОВ, доктор мистецтвознавства, професор, академік НАМ України, головний науковий співробітник ПСМ НАМ України;
К. НІКОЛОВА, доктор наук (театрознавство), професор Національної академії театру та кіно (Софія, Болгарія)
Р. П. САПЕНЬКО, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії культури Зеленогурського університету (м. Зелена Гура, Польща);
Л. СМІРНА, доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник, начальник відділу міжнародних наукових зв'язків та куратор міжнародних арт-проектів Національної академії мистецтв України.

Scholars, Distinguished Fellow (Scholar), (Washington, DC, US);
M. WRZEŚNIAK, Ph.D. in Art Studies (humanities and history of art), Cardinal Wyszyński University in Warsaw (Warsaw, Poland);
B. TROCHA, Ph.D. in Philology, professor of the University of Zielona Góra (Poland);
A. KŁAPUT-WIŚNIEWSKA, Ph.D. in Art Studies, Feliks Nowowiejski Bydgoszcz Academy of Music (Bydgoszcz, Poland);
D. ZAVAGNO, PhD, Associate Professor, University of Milano-Bicocca (Italy).

REVIEWERS

L. BATSTONE, Ph.D., Professor of Music at Hunter College, City University of New York (New York, US);
V. KASHAYUK, Candidate in Art Studies, Associate Professor of the Department of History, Theory of Arts and Performing Arts, Lesya Ukrainka Eastern European National University;
M. KOPYTSIA, Doctor in Art Studies, Professor of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine;
M. KRYVOLAPOV, Doctor in Art Studies, Professor, Academician of the National Academy of Arts of Ukraine, chief researcher of the Modern Art Research Institute;
K. NIKOLOVA, Ph.D. in Theatre Studies, Professor at the National Academy for Theatre and Film Arts (Sofia, Bulgaria);
R. P. SAPENKO, Doctor in Philosophy, Professor, Head of the Philosophy of Culture Department of the University of Zielona Góra (Zielona Góra, Poland);
L. SMYRNA, Doctor in Art Studies, senior researcher, Head of the Department of International Research Affairs and curator of international art projects of the National Academy of Arts of Ukraine;
G. VYSHESLAVSKIY, Candidate in Art Studies, Head of the Department of Methodology of Art Criticism.